

Nr 189.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens vattenfallsverk den 29 augusti 1913; given Stockholms slott den 19 juni 1914.

Under återopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att besluta de ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens vattenfallsverk den 29 augusti 1913, som framgå av det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till nådig kungörelse i ämnet.

De till ärendet hörande handlingar skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Oscar von Sydow.

Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 19 juni 1914.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern **HAMMARSKJÖLD**,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena **WALLENBERG**,
Statsråden **HASSELROT**,
VON SYDOW,
friherre **BECK-FRIIS**,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet von Sydow anförde:

I skrivelse den 8 maj 1914 har vattenfallsstyrelsen gjort framställning om vissa ändringar i och tillägg till gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk, i syfte att nämnda reglemente måtte bliva tillämpligt jämväl å tjänstemän vid Södertälje kanalverk.

Därefter har löneregeringskommittén den 3 juni 1914 avgivit yttrande i ärendet.

Innan jag närmare ingår på föreliggande fråga, tillåter jag mig i största korthet erinra om tillkomsten och omfattningen av gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk.

Med skrivelse den 17 mars 1909 överlämnade vattenfallsstyrelsen till Kungl. Maj:t förslag till avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk.

Vid 1911 års riksdag framlade Kungl. Maj:t proposition, nr 94, angående godkännande av förslag till avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk. Denna Kungl. Maj:ts framställning blev emellertid av riksdagen avslagen.

Med föranledande härav uppdrog Kungl. Maj:t åt löneregleringskommittén att utarbeta och till Kungl. Maj:t inkomma med förslag till lönereglering för tjänstemän vid statens vattenfallsverk.

Den 26 oktober 1912 avgav löneregleringskommittén betänkande, delen XXXIV, innefattande förslag i fråga om lönereglering för tjänstemän vid statens vattenfallsverk, och var i betänkandet intaget ett av kommittén utarbetat förslag till avlöningsreglemente för nämnda tjänstemän.

Sedan, förutom annan myndighet, vattenfallsstyrelsen den 17 december 1912 avgivit underdånigt utlåtande över kommitténs förslag, avlät Kungl. Maj:t den 7 februari 1913 proposition, nr 75, till riksdagen angående godkännande av förslag till avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk m. m. Kungl. Maj:ts berörda förslag överensstämde i allt väsentligt med det av kommittén avgivna.

I skrivelse den 1 juni 1913, nr 235, anmälde riksdagen, att den bifallit Kungl. Maj:ts framställning i ämnet med allenast ett tillägg i mom. 2 av § 5 i reglementet.

Den 29 augusti 1913 utfärdade Kungl. Maj:t avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk (svensk författningssamling nr 208).

I fråga om nämnda avlöningsreglementes omfattning må framhållas följande.

Av löneregleringsfrågans behandling år 1911 synes framgå, att avsikten då var, att avlöningsreglementet visserligen till en början endast skulle tillämpas å befattningshavare vid Trollhätte kanalverk, Trollhätte kraftverk och därtill hörande distriktsavdelningar samt å den för nämnda kanal- och kraftverk gemensamma räkenskapsavdelningen, men att reglementet med däri för de särskilda befattningarna angivna avlöningssatser skulle vid framdeles blivande nya verk kunna utan vidare tillämpas.

Rörande denna fråga anförde emellertid löneregleringskommittén i sitt nämnda betänkande, att institutionerna vid Trollhättan syntes, såvitt

Tillkomsten av avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens vattenfallsverk.

Omfattningen av avlöningsreglementet.

då kunde bedömas, till omfattning och beskaffenhet kunna komma att väsentligt skilja sig från framtida anläggningar av motsvarande art. I sådant hänseende ansåg kommittén exempelvis kunna framhållas, hurusom någon motsvarighet till den stora fastighetsförvaltningen vid Trollhättan knappast kunde ifrågakomma vid Södertälje kanalverk, vars övertagande redan var beslutat; att Trollhätte kraftverks bestyr med detaljdistribution syntes giva detta verk en annan ställning än Porjus kraftverk med endast några få abonnenter; samt att anordningen med särskild räkenskapsavdelning, åtminstone efter vad man då kunde se, näppeligen kunde erfordras vid andra verk.

Allt detta gjorde att enligt kommitténs mening frågan om avlöningsförmånerna för personal vid nytillkommande verk borde i varje särskilt fall göras till föremål för prövning. Avlöningsreglementets allmänna bestämmelser ansåg kommittén dock såvitt möjligt böra redan då så avfattas, att de kunde gälla även för befattningshavare vid nya verk.

Vid antydda förhållanden hade kommittén ock vid angivande i reglementet av de särskilda befattningarna och avlöningssatserna specifikt upptagit Trollhätte kanalverk, Trollhätte kraftverk samt Trollhätte räkenskapsavdelning.

Vattenfallsstyrelsen gjorde i sitt förenämnda utlåtande den 17 december 1912 icke någon direkt erinran mot kommitténs uppfattning beträffande avlöningsreglementets tillämplighetsområde. Emellertid yttrade styrelsen i denna fråga följande.

Sedan vattenfallsstyrelsen i mars 1909 avgav sitt förslag till avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk, hade vattenfallsverket utvidgats i en omfattning, som man då icke kunnat med bestämdhet förutse. Sålunda hade beslut fattats om anläggning av kraftverk vid Porjus och vid Älvkarleby, vilka torde bliva färdiga för drift, det förstnämnda i slutet av år 1914 och det sistnämnda i början av år 1915. Ordinarie driftpersonalen vid nämnda båda kraftverk borde enligt styrelsens mening tillsättas vid ingången av, respektive under år 1915, varför skulle erfordras framställning till 1914 års riksdag om avlöningsreglementets komplettering i detta hänseende. Vidare vore Södertälje kanalverk från och med 1913 års ingång ställt under vattenfallsstyrelsens förvaltning.

Styrelsen förklarade sig hava för avsikt att under år 1913 inkomma med framställning om proposition till 1914 års riksdag angående avlöningsreglementets komplettering med bestämmelser rörande avlöning till tjänstemän vid Porjus och Älvkarleby kraftverk samt Södertälje kanalverk.

Enligt det 1913 års förenämnda proposition bifogade utdrag av statsrådsprotokollet yttrade vederbörande departementschef uti ifråga-

varande hänseende, att även han för sin del ansåge, att avlöningsreglementet borde så avfattas, att detsamma för det dåvarande endast komme att omfatta tjänstemän vid Trollhätte kanalverk, Trollhätte kraftverk och Trollhätte räkningsavdelning, samt att befattningar vid nya, till statens vattenfallsverk hänförliga verk borde upptagas i reglementet endast i den mån befattningarna ansåges böra erhålla karaktären av ordinarie och efter det avlöningssatserna blivit för en var av dem efter prövning bestämda.

Naturligen borde emellertid — yttrade departementschefen vidare — såsom kommittén framhållit, avlöningsreglementets allmänna bestämmelser såvitt möjligt redan för det dåvarande formuleras så, att de kunde tillämpas även på befattningshavare vid nytillkommande verk.

När rätta tidpunkten vore inne att uppföra nya befattningar på ordinarie stat, kunde departementschefen ej för det dåvarande bedöma. Det syntes honom dock klart, att, då nya betydande anläggningar inom kort stode färdiga att tagas i bruk, man hade att motse en ökning av den till statens vattenfallsverk hörande driftpersonalen, och det kunde ju — menade departementschefen — visa sig lämpligt att redan på ett tidigt stadium sätta sådana befattningar, som redan från början med säkerhet kunde förutses bliva permanenta, på ordinarie stat för att därigenom öka lockelsen för dugliga personer att taga anställning i statens tjänst.

Dessa förhållanden ansåg departementschefen emellertid få bliva föremål för framtida prövning av Kungl. Maj:t och riksdagen.

Mot departementschefens berörda uttalande gjordes icke någon erinran från riksdagens sida.

I skrivelsen den 8 maj 1914 har nu vattenfallsstyrelsen meddelat, att kraftverken vid Porjus och Älvkarleby synas med sannolikhet bliva färdiga att tagas i drift vid beräknade tidpunkter. Under framhållande att verksamheten vid dessa kraftverk antagligen bliver i betydlig mån olika Trollhätte kraftverks — enär detaljdistribution av den omfattning, som äger rum vid Trollhättan, icke synes komma att äga rum — har emellertid styrelsen ansett försiktigheten bjuda att först någon tid efter det de bägge ifrågavarande kraftverken tagits i användning för kraftdistribution söka vinna full visshet om, vilka befattningar kunde förutses bliva permanenta och förty böra upptagas på ordinarie stat, innan styrelsen till Kungl. Maj:t inkomme med förslag i sådant avseende.

Annorlunda förhåller det sig enligt styrelsens mening med Södertälje kanalverk. Verksamheten för kanalrörelsens behöriga gång företär nämligen i stort sett icke större skiljaktigheter i förhållande till andra kanalleder. Därjämte har styrelsen i fråga om skötseln av Södertälje kanal under den tid av mer än ett år, som förflutit sedan styrelsen övertog förvaltningen av densamma, haft tillräcklig tid att erhålla en säker uppfattning om den arbetskraft, som måste anses oundgängligen nödvändig för skötseln av kanalen såväl i dess nuvarande skick som efter den av styrelsen ifrågasatta ombyggnaden av densamma.

Vid sådant förhållande har styrelsen funnit så mycket större anledning till att redan nu avgiva förslag till ifrågavarande personals uppförande på ordinarie stat, som det synes styrelsen vara av fördel jämväl för statsverket, att personalen vid detta kanalverk tillerkännes tjänstemannaställning, samt flertalet av de vid kanalen anställda personer under en lång tid varit fästa vid kanalen och billigheten därför synes styrelsen tala för att de erhålla den mera tryggade ställning, som följer av deras upptagande på ordinarie stat med därav följande rätt till pension för dem själva och deras familjer.

Förvärv av
Södertälje
kanal.

Vid 1912 års riksdag framlade Kungl. Maj:t förslag om förvärvande för statsverkets räkning av Södertälje kanal.

Fråga därom hade framkommit under utredning angående lämpligaste sträckningen för ytterligare järnvägsspår mellan Rönninge och Järna stationer. Det hade nämligen visat sig, att järnvägsfrågan i hög grad påverkades av förhållandet till Södertälje kanal, vilken ägdes av Södertälje kanal- och slussverksaktiebolag.

Efter ytterligare utredning upprättades förslag till kontrakt angående förvärvande för Kungl. Maj:ts och kronans räkning av kanalen och annan nämnda aktiebolag tillhörig egendom.

Enligt berörda förslag skulle bolaget till Kungl. Maj:t och kronan försälja Södertälje kanal med all bolagets egendom såväl i reda penningar och värdehandlingar som i fastigheter och lösören jämte alla bolagets rättigheter mot en köpeskilling av 1,035,000 kronor. Tillträdet skulle ske den 1 januari 1913.

I fråga om den hos bolaget anställda personalen innehöll § 10 av förslaget, bland annat, följande bestämmelse:

»Alla de vid kanalverkets överlämnande till kronan i bolagets tjänst vid kanalen i Södertälje anställda personer tillförsäkras rätt att med åtnjutande av de dem nu tillkommande avlöningsförmåner bibehållas vid sitt arbete, så länge de tillfredsställande fullgöra detta».

I proposition till 1912 års riksdag, nr 229, föreslog Kungl. Maj:t riksdagen, bland annat, att medgiva,

att Kungl. Maj:t finge genom avtal i huvudsaklig överensstämmelse med ovanberörda köpekontrakt förvärva bolagets däri omfördä egendom för en köpeskilling av 1,035,000 kronor; att kostnaderna för kanalens förvaltning finge tills vidare bestridas av kanalverkets inkomster; samt att kanalen och den övriga egendom, som genom köpet förvärvades, finge stå under vattenfallsstyrelsens förvaltning.

Riksdagen beslöt i enlighet med vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit.

Det förslag, jag nu går att framlägga — innefattat i den vid protokollet fogade bilaga 1 — avser ändringar i följande paragrafer i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk, nämligen: §§ 3, 4, 5, 12, 19 och 21 jämte den till § 5 hörande avlöningstabellen. Övriga paragrafer i avlöningsreglementet skulle däremot lämnas oförändrade; och innebär mitt förslag icke någon som helst rubbning av avlöningsreglementets huvudprinciper.

Ändringar i vissa paragrafer i avlöningsreglementet.

Jag ber tillika få meddela, att mitt förslag i allt väsentligt överensstämmer med vattenfallsstyrelsens, dock med iakttagande av de erinringar, som löneregleringskommittén framställt.

§ 3.

I nu gällande avlöningsreglemente angivas under rubrikerna »Trollhätte kanalverk», »Trollhätte kraftverk» och »Trollhätte räkningsavdelning» de särskilda kategorierna av de där anställda tjänstemännen samt den för var och en av dem bestämda lägsta och högsta fasta avlöningen med uppgift tillika om avlöningsklass i den i § 2 intagna avlöningsskalan.

§ 3.

Enligt vattenfallsstyrelsens förslag skulle under en ny rubrik »Södertälje kanalverk» upptagas följande befattningshavare, nämligen: kanalinspektör av 1:a graden, bokhållare av 2:a graden, förman av 1:a graden, förman av 2:a graden och vakt. De för nämnda befattningshavare i förslaget angivna avlöningar överensstämmer med vad motsvarande tjänstemän vid Trollhätte kanalverk åtnjuta.

Vattenfallsstyrelsen har beträffande sitt förslag i nämnda hänseende anfört följande:

Den lokala ledningen av kanalen har styrelsen tänkt sig böra handhavas av en kanalinspektör. Denne tjänsteman skulle emellertid i avseende å göromålen icke vara att utan vidare likställa med motsvarande befattningshavare vid Trollhätte kanalverk, enär han såsom ensam befälsperson på platsen skulle få en självständigare ställning med därav betingat större ansvar. Han skulle sålunda hava att såsom chef leda och svara för arbetet med skötseln och underhållet av kanalen. Man måste därför enligt styrelsens mening beträffande nämnda tjänsteman även ställa fordran på åtminstone någon erfarenhet i hithörande frågor, så att han på egen hand exempelvis kan träffa anstalter för avhjälpan av enklare fel å kanalen med tillhörande anläggningar, medan varje teknisk fråga av viktigare natur givetvis får behandlas av vattenfallsstyrelsens biträdande ingenjör, vilken i tekniskt avseende inför styrelsen närmast svarar för kanalens skötsel och underhåll.

Ehuru denne kanalinspektör ingalunda får en så omfattande uppörd som kanalinspektören vid Åkersbergs kanalstation vid Trollhätte kanal, har vattenfallsstyrelsen dock med hänsyn särskilt till den fordran å besittning av vissa chefsegenskaper, som man på grund av vad som redan framhållits måste ställa på kanalinspektören vid Södertälje kanalverk, ansett sistnämnda tjänsteman i likhet med kanalinspektören vid Åkersberg böra erhålla de i avlöningsreglementet för kanalinspektörsbefattning av 1:a graden angivna avlöningsförmåner.

Till fullständigande av vad vattenfallsstyrelsen i berörda avseende anfört har kommittén meddelat följande från styrelsen erhållna uppgifter beträffande uppördens storlek vid Trollhätte kanalverk och Södertälje kanalverk:

	år 1911.	år 1912.	år 1913.
	kr.	kr.	kr.
Trollhätte kanalverk.			
Kanalstationen vid Åkersberg ¹⁾	607,335	645,526	670,050
» » Brinkebergskulle jämte Vänersborg ²⁾ ...	7,591	7,243	9,167
» » Ström ³⁾	11,850	12,523	13,179
Södertälje kanalverk	66,908	76,339	74,492

Vidkommande avlöningen för den nu föreslagna kanalinspektören tillåter jag mig erinra därom, att vid tiden för kanalens förvärvande

¹⁾ Kanalinspektör av 1:a graden.

²⁾ » » 2:a »

³⁾ » » 3:e »

från ovannämnda aktiebolag såsom chef för kanalverket fanns anställd en kanalinspektör och uppbördsman med teknisk utbildning, för vilken avlöningsförmånerna utgjorde 6,000 kronor jämte fri bostad och vedbrand. Därjämte uppbar han årligen ett belopp av omkring 700 kronor till avlönande av kontorsbiträde, av vilket belopp i regel dock endast omkring 400 kronor åtgingo för ändamålet, varför återstoden kunde inräknas i kanalinspektörens avlöning. Sålunda beräknad uppgick denna under kanalbolagets tid till 6,300 kronor jämte fri bostad och vedbrand. Den nu föreslagna kontanta avlöningen till den blivande kanalinspektören av lägst 3,400 kronor och högst 4,600 kronor understiger således i väsentlig mån vad som förut utgått till närmast motsvarande befattningshavare.

Vad angår förmånen av fri bostad torde sådan in natura eller ersättning därför jämte därmed förenad förmån av fritt bränsle jämlikt § 10 i avlöningsreglementet även framgent böra tillkomma kanalinspektören.

Beträffande den i styrelsens förslag upptagna bokhållaren av 2:a graden har styrelsen meddelat, att nämnde befattningshavare är avsedd att vara kanalinspektörens närmaste man i avseende på förekommande kontorsgöromål. Han skulle sålunda biträda med kanalverkets bokföring samt vid kanalinspektörens frånvaro förrätta uppbörd ävensom mottaga meddelanden och besvara förfrågningar från den trafikerande allmänheten. På detta sätt har styrelsen ansett den fördelen vinnas, att under större delen av dagen — genom tjänstgöringens fördelning i skift mellan nämnda två tjänstemän eventuellt dygnet om — någon tjänsteman finnes tillgänglig å kanaluppbördskontoret.

Vad beträffar kategorierna förman av respektive 1:a och 2:a graden, har styrelsen meddelat, att densamma i anslutning till den av kommittén i förenämnda betänkande, delen XXXIV (sid. 88), uttalade mening hänfört: till förman av 1:a graden befälhavare på Södertälje kanalverk tillhörig bogserbåt samt vid kanalen erforderlig slussförman eller slussmästare samt till förman av 2:a graden maskinist å dylik bogserbåt.

I detta sammanhang vill jag erinra därom, att enligt § 15 av gällande avlöningsreglemente till personal å kanalverk tillhörig bogserbåt må utgå provision å den för bogseringen inflytande bruttoinkomst till belopp, som vattenfallsstyrelsen äger bestämma; och skulle alltså denna bestämmelse komma att gälla jämväl ifrågavarande personal vid Södertälje kanalverk.

Vad som under denna § av vattenfallsstyrelsen föreslagits, vilket av löneregleringskommittén lämnats utan erinran, anser jag mig på ovan anförda skäl böra tillstyrka.

§ 4.

§ 4. I § 4 av gällande reglemente innehållas bestämmelser i fråga om antalet olika befattningshavare. I sådant hänseende må erinras, hurusom däri vissa angivna högre befattningar äro till antalet bestämda, under det att antalet övriga i § 3 omförmälda befattningar för varje år bestämmas av Kungl. Maj:t.

Den nu ifrågasatta ändringen av § 4 avser allenast, att med hänsyn till den föreslagna kanalinspektorsbefattningen vid Södertälje kanalverk antalet kanalinspektorer av 1:a graden skulle bestämmas till 2 i stället för 1, såsom det nuvarande antalet är. Övriga vid detta kanalverk erforderliga befattningar äro sådana, som till antalet bestämmas av Kungl. Maj:t.

§ 5.

§ 5. I § 5 innefattas föreskrifter i fråga om förhöjning i fast avlöning.

Enligt mom. 1 av nämnda paragraf erhåller tjänsteman, för vilken den fasta avlöningen i § 3 finnes bestämd till ett lägsta och ett högsta belopp, förhöjning i denna avlöning enligt de bestämmelser, vilka sammanförts i en vid reglementet fogad avlöningstabell, under iakttagande, bland annat,

»att tjänsteman under mera än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna uppflyttning i högre klass, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester eller annan tjänstledighet, som i fråga om rätt att uppbära avlöning likställts med semester;

att uppflyttning i högre klass ej må ske förrän vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänstaldern blivit uppnådd; börande tjänsteman därvid tillgodoräknas den tid, som före detta avlöningsreglementes trädande i kraft förflutit från hans tillträde till motsvarande befattning hos statens vattenfallsverk, Trollhätte kanal- och vattenverk, Nya Trollhätte kanalbolag eller bogseringsanstalten mellan Ströms kanal och Ivarslund;

att befattningshavare vid Trollhätte kanalverk, den till Trollhätteverken hörande räknenskapsavdelningen, provisorisk kraftstation i Trollhättan med tillhörande linjer eller bogseringsanstalten mellan Ströms

kanal och Ivarslund, som vid tillträdande av den nya avlöningsstaten skulle erhålla lägre avlöning än han förut tillsammans uppburit i sin befattning, äger såsom personligt tillägg till lönen uppbara skillnaden intill dess hans avlöning stigit till samma belopp; skolandet härvid inkomst, som befattningshavare vid kanalverket uppburit i provision eller andel av straffavgifter, beräknas efter medeltalet av vad i sådant hänseende i befattningen åtnjutits under senast förflutna tio kalenderår».

Beträffande den första att-satsen har vattenfallsstyrelsen icke föreslagit någon ändring.

Löneregleringskommittén har ifrågasatt, huruvida icke, då i allt fall omformulering av vissa andra delar av paragrafen skulle komma att äga rum, i slutet av nämnda att-sats lämpligen borde tilläggas orden »eller ledighet för fullgörande av värnplikt». I överensstämmelse med beslut av 1913 års riksdag är nämligen genom nådig kungörelse den 4 juli 1913 (svensk författningssamling nr 140) stadgat, att i alla de fall, där för civil ordinarie befattningshavare avlöningsförhöjning må äga rum efter viss tids tjänstgöring, honom icke må föras till last tid, varunder han åtnjutit ledighet för fullgörande av värnplikt. Med hänsyn till förefintligheten av detta allmänna stadgande i ämnet kan det ju anses överflödigt att införa ett därmed lika lydande uti ifrågavarande avlöningsreglemente, men då uttrycklig bestämmelse av sådant innehåll jämväl efter tillkomsten av berörda riksdagsbeslut intagits i avlöningsreglementen för andra statens verk, synes mig så böra förfaras även i detta fall, en åtgärd som för övrigt torde vara ur praktisk synpunkt lämplig.

Vad angår den andra att-satsen har vattenfallsstyrelsen föreslagit, att i slutet tilläggas orden »eller Södertälje kanal- och slussverksaktiebolag».

I sådant hänseende har vattenfallsstyrelsen anført följande:

Att tjänsteman vid Södertälje kanalverk för erhållande av höjning i den fasta avlöningen må äga rätt att tillgodoräkna sig den tid, han tjänstgjort under Södertälje kanal- och slussverksaktiebolag, synes styrelsen vara betingat av billighet och står i överensstämmelse med avlöningsreglementets nuvarande bestämmelse i dylikt avseende beträffande tjänstgöring hos Nya Trollhätte kanalbolag och hos bogseringsanstalten mellan Ströms kanal och Ivarslund.

Vidkommande den av vattenfallsstyrelsen nu föreslagna formuleringen av ifrågavarande att-sats har kommittén erinrat, att nu gällande avlöningsreglemente trädde i kraft den 1 januari 1914, under det att

avsett är, att de ifrågavarande ändringarna i samma reglemente skulle tillämpas från och med den 1 januari 1915.

Vid sådant förhållande har det syntts kommittén, som i sak icke haft något att erinra mot vattenfallsstyrelsens förslag i denna del, att att-satsen i fråga borde erhålla viss ändrad lydelse. I nära anslutning till vad kommittén i sådant hänseende föreslagit torde stadgandet kunna lämpligen avfattas sålunda:

»att uppflyttning i högre klass ej må ske förrän vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänstaldern blivit uppnådd; börande tjänsteman därvid tillgodoräknas den tid, som från hans tillträde till motsvarande befattning hos statens vattenfallsverk, Trollhätte kanal- och vattenverk, Nya Trollhätte kanalbolag, bogseringsanstalten mellan Ströms kanal och Ivarslund eller Södertälje kanal- och slussverksaktiebolag förflutit, beträffande tjänsteman vid Trollhätteverken eller den därtill hörande räkenskapsavdelningen, intill detta avlöningsreglementes trädande i kraft och, beträffande tjänsteman vid Södertälje kanalverk, intill den 1 januari 1915».

Beträffande den i tredje att-satsen intagna bestämmelsen om personligt lönetilläg i vissa fall har vattenfallsstyrelsen föreslagit sådan ändring, att dylikt lönetillägg skulle kunna utgå jämväl till befattningshavare vid Södertälje kanalverk.

Detta förslag har givetvis — yttrar styrelsen — tillkommit för att skydda vid Södertälje kanalverk anställd person från att vid övergång å ordinarie stat erhålla mindre avlöning än han förut åtnjutit från kanalverket. Efter att hava erinrat om det motsvarande stadgandet beträffande vid Trollhätteverken anställd personal, påpekar styrelsen vidare, hurusom en dylik bestämmelse synes stå i överensstämmelse med den uti förut omnämnda kontrakt med Södertälje kanal- och slussverksaktiebolag rörande förvärvande för kronans räkning av kanalverket intagna föreskriften, att »alla de vid kanalverkets överlämnande till kronan i bolagets tjänst vid kanalen i Södertälje anställda personer tillförsäkras rätt att med åtnjutande av de dem nu tillkommande avlöningsförmåner bibehållas vid sitt arbete, så länge de tillfredsställande fullgöra detta». Styrelsen meddelar därjämte, att det ifrågasatta stadgandet antagligen kommer att bliva tillämpligt blott å *en* av de vid kanalverket nu anställda personer och detta endast under viss förutsättning.

Styrelsens förslag i denna del, vilket av lönerogleringskommittén lämnats utan erinran, synes mig själfallet böra förordas.

Vad angår provision, som omförmåles i den tredje av ifrågavarande att-satser av § 5 i nu gällande reglemente, har jag av vattenfalls-

styrelsen inhämtat, att sådan vid statens förvärvande av Södertälje kanalverk icke utgick till annan där anställd tjänsteman än till befälhavare å kanalverket tillhörig bogserångare, vilken tjänsteman ägde i provision uppbära 5 procent å den för bogseringen inflytande bruttoinkomsten. Styrelsen har tillika meddelat, att andel av straffavgifter vid angivna tidpunkt däremot icke förekom vid ifrågavarande kanalverk.

I fråga om den till paragrafen hörande avlöningstabellen, vilken såsom bilaga 2 är vidfogad detta protokoll, har föreslagits det tillägget, att under särskild rubrik »Södertälje kanalverk» införas för detta verk avsedda befattningar.

§ 12.

Denna paragraf innehåller bestämmelser om felräkningspenningar till, bland andra, kanalinspektorer vid Trollhätte kanalverk samt till tjänstemän vid samma verk, som nattetid utöva uppördstjänst.

§ 12.

I fråga om den av styrelsen föreslagna ändringen av denna paragraf har styrelsen anfört, att i likhet med de ordinarie uppördstjänstemännen vid Trollhätteverken jämväl kanalinspektoren vid Södertälje kanalverk synes böra tillerkännas förmånen att erhålla felräkningspenningar. Då emellertid uppörden vid Södertälje kanalverk icke är av större omfattning, har styrelsen ansett kanalinspektoren därstädes i förevarande avseende lämpligen böra likställas med kanalinspektorerne vid Brinkebergskulle och Ströms stationer vid Trollhätte kanalverk och sålunda äga att såsom felräkningspenningar årligen uppbära ett belopp av 100 kronor. Därjämte synes det styrelsen, som borde densamma berättigas att utanordna felräkningspenningar till ett sammanlagt belopp av högst 75 kronor till den eller de tjänstemän vid Södertälje kanalverk, som nattetid förrätta uppördstjänst.

I likhet med kommittén har jag icke något att erinra mot vad sålunda föreslagits.

§ 19.

Enligt denna paragraf skall för tjänstemän vid statens vattenfallsverk — med undantag för överingenjör vid Trollhätte kraftverk — i fråga om skyldighet att från tjänsten avgå ävensom i fråga om rätt till pension gälla vad i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvitt angår innehavare av befattning, som därefter tillträdades, vid tillträdet till befattningen stadgat.

§ 19.

För ifrågavarande tjänstemän, såvitt de äro anställda vid Trollhätte kanal- och kraftverk samt räknenskapsavdelning, skall pensionsunderlag beräknas till vissa i paragrafen för de särskilda befattningarna angivna belopp.

Det av vattenfallsstyrelsen föreslagna tillägget till denna paragraf innebär endast, att nyssberörda bestämmelse om pensionsunderlag skall avse jämväl tjänstemän vid Södertälje kanalverk.

I detta sammanhang har vattenfallsstyrelsen erinrat, att enligt stadgandena i denna paragraf lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension skulle äga tillämpning å de ordinarie tjänstemännen vid Södertälje kanalverk och att i följd därav nämnda tjänstemän skulle bliva förpliktade till delaktighet i civilstatens änke- och pupillkassa. Då emellertid två befattningshavare vid Södertälje kanalverk redan uppnått en ålder av 60 år, skulle de enligt bestämmelse i det för nämnda kassa gällande reglemente icke kunna vinna inträde i kassan. Vattenfallsstyrelsen har dock icke ansett något särskilt stadgande i syfte att säkerställa dessa tjänstemäns familjepensionering påkallas, med hänsyn därtill att i enlighet med riksdagens beslut i ämnet blivit i sammanhang med godkännande av 1913 års avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk generellt medgivet, att, därest ordinarie tjänsteman vid statens vattenfallsverk icke kunde bereda sig delägarrätt i civilstatens änke- och pupillkassa, till änka och barn, som han kunde komma att efterlämna, finge av vederbörande verks medel utbetalas pension med samma belopp och enligt samma grunder, som gällde för pension från nämnda kassa, under villkor att tjänstemannen till verkets kassa betalade lika stora års- och befordringsavgifter, som han skolat erlägga, om han varit delägare i civilstatens änke- och pupillkassa.

§ 21.

§ 21.

I senare stycket av denna paragraf i det år 1913 fastställda avlöningsreglementet stadgas, att till de dåvarande innehavare av befattningar vid Trollhätte kanal- och vattenverk, vilka icke före den 1 november 1913 förklarade, att de ville underkasta sig nämnda avlöningsreglemente samt dess villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunde därtill förbindas, skola avlönings- och pensionsförmåner utgå enligt för dem dittills gällande grunder.

Vattenfallsstyrelsen har hemställt om ett tillägg av följande lydelse:

»Motsvarande bestämmelse skall gälla beträffande nuvarande innehavare av befattningar vid Södertälje kanalverk, vilka icke före den 1 november 1914 avgivit förklaring på sätt nyss är sagt.»

Mot införandet av ett dylikt tillägg har jag i sak intet att invända men föreslår en något ändrad formulering därav.

Beträffande det sålunda föreslagna tillägget har vattenfallsstyrelsen meddelat, att däri avsedda tjänstemän äro de, som övergått i statens tjänst i kraft av förenämnda bestämmelse i kontraktet med Södertälje kanal- och slussverksaktiebolag rörande bibehållande av bolagets personal.

Nu gällande avlöningsreglemente har tillämpats från och med den 1 januari 1914.

Tiden för
ikraftträdandet.

Vattenfallsstyrelsen har, såsom redan är nämnt, föreslagit, att nu ifrågavarande ändringar i reglementet skulle träda i kraft från och med den 1 januari 1915, och har jag icke någon erinran att göra däremot.

Beträffande den kostnad för statsverket, vartill avlöningen åt personalen vid Södertälje kanalverk enligt föreliggande förslag sammanlagt skulle uppgå, har jag från vattenfallsstyrelsen fått mottaga en överslagsstat, avseende personalbehovet år 1915 och med avlöningarna beräknade enligt de nu föreslagna grunderna.

Kostnadsberäkning.

Vid uppgörande av sistberörda avlöningsstat har tagits i betraktande, om nuvarande innehavare av motsvarande befattningar enligt de föreslagna bestämmelserna skulle vara berättigade att på grund av föregående tjänstgöring erhålla högre avlöning än begynnelseavlöningen eller att åtnjuta personligt lönetillägg. Däremot hava ej upptagits vare sig hyresersättningar och naturaförmåner eller felräkningspenningar och provision till vissa befattningshavare.

Enligt vad som framgår av denna avlöningsstat, vilken såsom bilaga 3 torde få fogas till detta protokoll, skulle sammanlagda beloppet av de fasta avlöningarna till den ordinarie personalen vid Södertälje kanalverk för år 1915 uppgå till 17,500 kronor.

Jag tillåter mig i detta sammanhang erinra, att 1913 års riksdag i ovan omförmälda skrivelse angående godkännande av förslag till ifrågavarande avlöningsreglemente erinrat, att någon bestämd utgiftsstat icke kan för vattenfallsverket i vanlig ordning fastställas.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

Departements-
chefens
hemställan.

besluta de ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens vattenfallsverk den 29 augusti 1913, som framgå av det vid protokollet fogade förslaget till nådig kungörelse i ämnet.

Till denna departementschefens, av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställda behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Henrik Nissen.

Bil. 1.

Förslag

till

nådig kungörelse angående ändrad lydelse av §§ 3, 4, 5, 12, 19 och 21 i
 avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens vattenfallsverk
 den 29 augusti 1913.

§ 3.

Den fasta avlöningen utgår till nedannämnda tjänstemän enligt
 följande reglering:

	Klass.	Lägsta avlöning. Kronor.	Klass.	Högsta avlöning. Kronor.
Trollhätte kanalverk.				

Trollhätte kraftverk.				

Trollhätte räkenskapsavdelning.				

Södertälje kanalverk.				
Kanalinspektör av 1:a graden	9	3.400	6	4.600
Bokhållare av 2:a graden	15	1.800	11	2.700
Förman av 1:a graden	18	1.880	14	1.950
» » 2:a »	20	1.140	16	1.650
Vakt	23	900	19	1.200

§ 4.

Antalet av nedanstående befattningar utgör:

Överingenjörer	2
Kontorschef	1
Överingenjörssassistent	1
Driftingenjör	1
Distriktsingenjörer	3
Kanalingenjör	1
Kanalinspektorer av 1:a graden	2
» » 2:a »	1
» » 3:e »	1
Kontrollör	1
Kassör	1
Revisor och kontrollinspektör	1

Antalet övriga i § 3 omnämnda befattningar bestämmas för varje år av Kungl. Maj:t.

§ 5.

1:o. Tjänsteman, för vilken den fasta avlöningen i § 3 finnes bestämd till ett lägsta och ett högsta belopp, erhåller förhöjning i denna avlöning enligt de bestämmelser, vilka finnas sammanförda i den vid detta reglemente fogade avlöningstabell, under iakttagande:

att tjänsteman under mera än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna uppflyttning i högre klass, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester, annan tjänstledighet, som i fråga om rätt att uppbära avlöning likställts med semester, eller ledighet för fullgörande av värnplikt;

att uppflyttning i högre klass ej må ske förrän vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänstaldern blivit uppnådd; börande tjänsteman därvid tillgodoräknas den tid, som från hans tillträde till motsvarande befattning hos statens vattenfallsverk, Trollhätte kanal- och vattenverk, Nya Trollhätte kanalbolag, bogseringsanstalten mellan Ströms kanal och Ivarslund eller Södertälje kanal- och

slussverksaktiebolag förflutit, beträffande tjänsteman vid Trollhätteverken eller den därtill hörande räkenskapsavdelningen, intill detta avlöningsreglementes trädande i kraft och, beträffande tjänsteman vid Södertälje kanalverk, intill den 1 januari 1915;

att befattningshavare vid Trollhätte kanalverk, den till Trollhätteverken hörande räkenskapsavdelningen, provisorisk kraftstation i Trollhättan med tillhörande linjer, bogseringsanstalten mellan Ströms kanal och Ivarslund eller Södertälje kanalverk, som vid tillträdande av den nya avlöningsstaten skulle erhålla lägre avlöning än han förut tillsammans uppburit i sin befattning, äger såsom personligt tillägg till lönen uppbära skillnaden, intill dess hans avlöning stigit till samma belopp; skolande härvid inkomst, som befattningshavare vid Trollhätte eller Södertälje kanalverk uppburit i provision eller andel av straffavgifter, beräknas efter medeltalet av vad i sådant hänseende i befattningen åtnjutits under senast förflutna tio kalenderår;

att tjänsteman, som befordras eller i annan ordning förflyttas från en befattning till annan, å vilken den fasta begynnelseavlöningen är lika med eller lägre än den fasta avlöning, som han vid tiden för förflyttningen uppbär, kvarstår i innehavande klass och äger för uppflyttning i närmast högre klass tillgodoräkna sig hela den tid han innehaft avlöning efter den klass han vid förflyttningen tillhört; dock att den, som efter egen ansökning eller uttryckt önskan förflyttas till befattning med lägre slutavlöning, ej må bekomma högre avlöning än den för sistnämnda befattning bestämda slutavlöning; samt

att likväl tjänsteman, som, då han intjänat stadgad tid för uppflyttning i högre klass, redan uppnått den levnadsålder, vid vilken han enligt bestämmelserna i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension är skyldig att från tjänsten avgå, icke må uppflyttas i högre klass.

2:o. Undantagsvis

statförslag.

§ 12.

Felräkningspenningar tillkomma årligen kassören vid den till Trollhätteverken hörande räkenskapsavdelningen med 500 kronor, kanalinspektoren vid Åkersbergs station med 300 kronor, kanalinspektorerne vid Brinkebergskulle och Ströms stationer samt vid Södertälje kanalverk med 100 kronor till en var ävensom bokhållare vid Trollhätte-

verken, åt vilken uppbörd anförtros, med 75 kronor. Därjämte äger vattenfallsstyrelsen till fördelning bland de tjänstemän, som nattetid utöva uppbördstjänst, årligen anvisa följande belopp, nämligen högst 300 kronor till tjänstemän vid Trollhätteverken och högst 75 kronor till tjänstemän vid Södertälje kanalverk.

Felräkningspenningarna utgå alltid till den, som bestrider tjänsten.

§ 19.

1:o. Överingenjör — — — — —

pension.

2:o. För övriga tjänstemän vid statens vattenfallsverk skall i fråga om skyldighet att från tjänsten avgå ävensom i fråga om rätt till pension gälla vad i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvitt angår innehavare av befattning, som därefter tillträdades, vid tillträdet till befattningen stadgat.

För dessa övriga tjänstemän, såvitt de äro anställda vid Trollhätte kanal- och kraftverk samt räkningsavdelning eller vid Södertälje kanalverk, skall pensionsunderlag beräknas till följande belopp:

4,800 kronor för överingenjör vid kanalverk,

4,200 kronor för överingenjörssassistent, driftingenjör, distriktsingenjör utom huvudstation och kontorschef,

4,000 kronor för kanalingenjör och distriktsingenjör vid huvudstation,

3,300 kronor för kanalinspektör av 1:a graden,

3,000 kronor för kanalinspektör av 2:a graden, kontrollör, kassör samt revisor och kontrollinspektör,

2,400 kronor för kanalinspektör av 3:e graden,

2,000 kronor för driftverkmästare, instrumentmakare och bokhållare av 1:a graden,

1,800 kronor för bokhållare av 2:a graden, övermontör, stationsmästare, reparationsmästare och maskinist av 1:a graden,

1,200 kronor för förman av 1:a och 2:a graden, montör, maskinist av 2:a graden och kontorsskrivare,

1,000 kronor för förman av 3:e graden, samt

900 kronor för maskinskötare och vakt.

§ 21.

En var, som med eller efter 1914 års ingång tillträder befattning såsom tjänsteman vid statens vattenfallsverk, skall vara pliktig att underkasta sig de i detta avlöningsreglemente innefattade villkor och bestämmelser samt, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, minskning i eller upphörande av befintliga sportelinkomster.

Till de innehavare av befattningar vid Trollhätte kanal- och vattenverk, vilka icke före den 1 november 1913 förklarar, att de ville underkasta sig detta avlöningsreglemente samt dess villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola avlönings- och pensionsförmåner utgå enligt för dem dittills gällande grunder. Vad sålunda är stadgat skall äga motsvarande tillämpning beträffande de innehavare av befattningar vid Södertälje kanalverk, vilka icke före den 1 november 1914 avgiva dylik förklaring.

Denna kungörelse skall träda i kraft den 1 januari 1915.

Avlönings-

(jämför § 5 i

utvisande begynnelseavlöning och avlönings-

		Uppflyttning i högre klass kan äga rum, när avlöning								
Klass.	23	22	21	20	19	18	17	16	15	
Avlöning, kronor.	900	960	1,020	1,140	1,260	1,380	1,500	1,650	1,800	
Begynnelse- avlöning.										
Trollhätte kanalverk.										
Trollhätte kraftverk.										
Trollhätte räkenskapsavdelning.										
Södertälje kanalverk.										
Kanalinspektör av 1:a graden	3,400	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bokhållare av 2:a graden	1,800	—	—	—	—	—	—	—	—	
Förman av 1:a graden	1,380	—	—	—	—	—	3	3	3	
» » 2:a »	1,140	—	—	—	3	3	3	3	—	
Vakt	900	—	2	2	2	2	—	—	—	

Bil. 3.

Avlöningsstat,

överslagsvis beräknad, för det antal ordinarie tjänstemän, som år 1915 antagligen erfordras vid Södertälje kanalverk.

1 kanalinspektör av 1:a graden	3,400: —
1 bokhållare av 2:a graden	1,800: —
3 förmän av 1:a graden	4,980: —
1 förman av 2:a graden	1,140: —
5 vakter	6,180: —
	<hr/>
	Summa kronor 17,500: —

Vid avlöningsbeloppens uträknande har tagits hänsyn till, om nuvarande innehavare av motsvarande befattningar enligt de föreslagna bestämmelserna äro berättigade att på grund av föregående tjänstgöring erhålla högre avlöning än begynnelseavlöningen eller att åtnjuta personligt lönetillägg. Däremot hava ej upptagits vare sig hyresersättningar och naturaförmåner eller felräkningspenningar och provision till vissa befattningshavare enligt föreslagna bestämmelser.